

Uzun bir süreden beri devam eden ve Yönetim Kurulumuzu çalışma döneminin başından itibaren en fazla meşgul eden konuların başında gelen "3213 Sayılı Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıfna ilişkin çalışmalar sonuçlanma aşamasına gelmiş bulunmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonlarında görüşülmekte olan tasan çok yakında Meclis Genel Kurulu'na inecektir.

Her hangi bir politika metnine dayanmayan tasarının geldiği nokta itibariyle madencilik sektörünün gelişmesine yönelik önemli bir katkı yapmasını beklemek fazla iyimserlik olacaktır. Odamız, yasa değişikliklerinin, ancak, tanımlanan belirli ilkeler çerçevesinde ortaya konacak "Ulusal Madencilik Politikası" temelinde başarılı olabileceğine inanmaktadır.

Bununla beraber, odamız, değişikliklere yönelik çalışmaların her aşamasında, mümkün olan her durumda müdahil olmaya ve görüşlerini tasanya yansıtmaya gayret göstermiştir. Burada bilinmesi gereken şudur: hükümetin dilinden düşürmediği ve programlarında da sıkça yer verdiği sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapılacağı niyeti bir aldatmacadan öteye gitmemektedir. Söz konusu tasan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanmış, bu süreçte 10.000'e yakın maden mühendisi üyesiyle sektörün en geniş ve en birikimli örgütü olan Maden Mühendisleri Odası'nın görüşleri sorulmamıştır. Tasanın Meclis Komisyonlarındaki görüşmeleri sürecinde ise odamız görüşmelerde bulunması gereken bir ihtisas örgütü olarak değil, ancak kamuoyu gözündeki yadsınamaz ağırlığı nedeniyle göz ardı edilememiştir. Bununla beraber, arka planında herhangi bir kitle bulunmayan, bu nedenle gerçek anlamda bir sivil toplum örgütü bile olmayan birçok irili ufaklı örgüt, sermayeyi temsil ediyor olmaları nedeniyle süreçte ağırlıklı olarak itibar görmüşlerdir.

Dolayısıyla, ortaya çıkan sonuçtan ne sektöre ne de sektör çalışanlarına getireceği fazla birşey bulunmamaktadır. Bununla beraber, Odamız, sürecin başından itibaren belirli hususların üzerinde önemle durmuş, bu hususları ülkemiz madencilik sektörünün geleceği bakımından yaşamsal önemde görmüştür. Bu hususlar; Bor Tuzlan, Zonguldak Taşkömürü Havzası, Taşocakları, Yönetimsel Yapılar, Mesleki Denetim, Teknik Eleman İstihdamı, Bilgi ve Belge Üretimi, Aramalar, Teknoloji, Teşvikler, Devlet Hakkı ve Çevre ana başlıklardır ve iç sayfalardaki "Yönetim Kurulu'nun Gündemi" bölümünde detaylan veilmektedir.

Oda Yönetim Kurulu olarak üzerinde önemle durduğumuz hususlardan biri de; sektörde bilim ve teknolojinin uygulayıcısı olan teknik elemanların istihdamı olmuştur. Şu anda mevcut "her sahaya bir fenni nezaretçi" uygulaması yürümekte pratikte, önemli sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu uygulamada ısrarcı olmak bir yarar getirmeyecektir. Bu konuda Odamız görüşü; her maden

işletme faaliyeti için en az bir maden mühendisinin daimi istihdamının zorunlu olmasıdır. Tasarıya ilişkin tüm görüşmelerde bu hususun yasada yer almasına yönelik çabalar gösterilmiş, ancak, yukarıda bahsedilen irili ufaklı sermaye örgütlerinin bir kısmı üyemiz de olan temsilcilerinden beklenen destek görülemediği gibi bir kısmı tarafından muhalefetle de karşılaşılmıştır. Odamız, bu yöndeki çabalarını sürdürmekte olup, sektörde maden mühendisi istihdamının artırılmasının sektörün geleceğine yönelik en büyük katkıyı yapacağı görüşünü her platformda tekrarlamaktadır.

Bilindiği gibi, Maden Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin çalışmalar, 2000 yılında bazı çevrelerin girişimleriyle başlatılmış ve o tarihteki Bakanlar Kurulu'ndan "madencilik sektörünün yeniden elden geçirilmesi ve özelleştirme" başlıklı bir düzenleme karar çıkartılmıştır. Bu karar ile amaçlanan, bor tuzlarının aranması ve işletilmesinin devlet eliyle yapılacağını hükme bağlayan 2840 sayılı yasanın yürürlükten kaldırılması idi. Aradan geçen süre zarfında, söz konusu yasada yapılacak değişikliklere ilişkin çalışmalar sürdürülmüş, ancak, borlarla ilgili başlangıçtaki niyet son ana kadar tekrar gündeme getirilmemiştir. Bununla beraber, söz konusu niyetten gerçekte hiçbir zaman vazgeçilmediği sonunda anlaşılacaktır. Bor madenleri üzerindeki kamu tekelini kıran maddeler, değişiklik tasarısı Meclis Genel Kurulu'na inmek üzereyken Meclis Sanayi Komisyonu'nda yangından mal kaçırarcasına tekrar değişiklik metnine alınmış, ancak konuya duyarlı örgütlerin karşı çıkışları ile bu girişim yine önlenememiştir. Ancak, niyetler devam etmektedir ve bor madenlerimizi korumasız bırakmak peşindeki çevreler fırsat kollamaktadır. Bor rezervlerinin ülkemiz için son derece önemli bir şans olduğu bilinmelidir. Bu şans en iyi değerlendirmek ve bu doğal kaynaktan ülkemize en yüksek yarar sağlayabilmek için yapılması gereken en son şey bu rezervleri rakip firmanın eline teslim etmektir.

Yine bu süreçte "Bor ve Ürünleri Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı", Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden hızla geçirilerek kanunlaştırılmıştır. Gerek ortaya konulan amaçları, gerekse örgütsel yapısı bakımından bir araştırma enstitüsü olmaktan çok bir koordinasyon ve finansman kurumu olacağı görülen böylesi bir yapı, bor minerallerine dayalı bir teknoloji geliştirme merkezi beklentilerimize hiç bir şekilde uymamaktadır.

Madencilik Bülteni'nin bu sayısının Gündem bölümünde Maden Kanunu ve Bor ve Ürünleri Araştırma Enstitüsü'ne ilişkin görüşlerimiz yer almaktadır. Yine aynı bölümde, özelleştirme adı altında yapılmaya çalışılan ancak sektörün daha da gerilemesine yol açan yanlış ve bol sora işaretli uygulamalar ve artık ayyuka çıkan "hatalı enerji planlamalarının" sonuçlarına da yer verilmektedir. •

Saygılanımızla
YÖNETİM KURULU